

24 Tungnaárlón

Stíflustæði Tungnaárlóns (600 m y.s.) er í farvegi Tungnaár fyrir ofan fyrirhugaða Bjallavirkjun. Lónið er nauðsynleg forsenda þeirrar virkjunar sem miðlunar- og aursöfnunarlón. Stíflan verður við Snjóöldu, þar sem áin rennur í um 200 m breiðum farvegi. Lónið nær upp undir Svartakamb, og vatnar inn í Faxasund og dálítið upp með Lónakvísl. Orkugeta miðlunar 270 GWh/ár. FH III/FH IV: Gæði gagna B. FH III: Áhrif 72. FH IV: Kostnaðarflokkur 1.

BJALLAVIRKJUN - TUNGNAÁRLÖN

Yfirlitskort

Samsett SPOT5 gervitunglamynd - innrauð frá árinu 2005

Skýringar

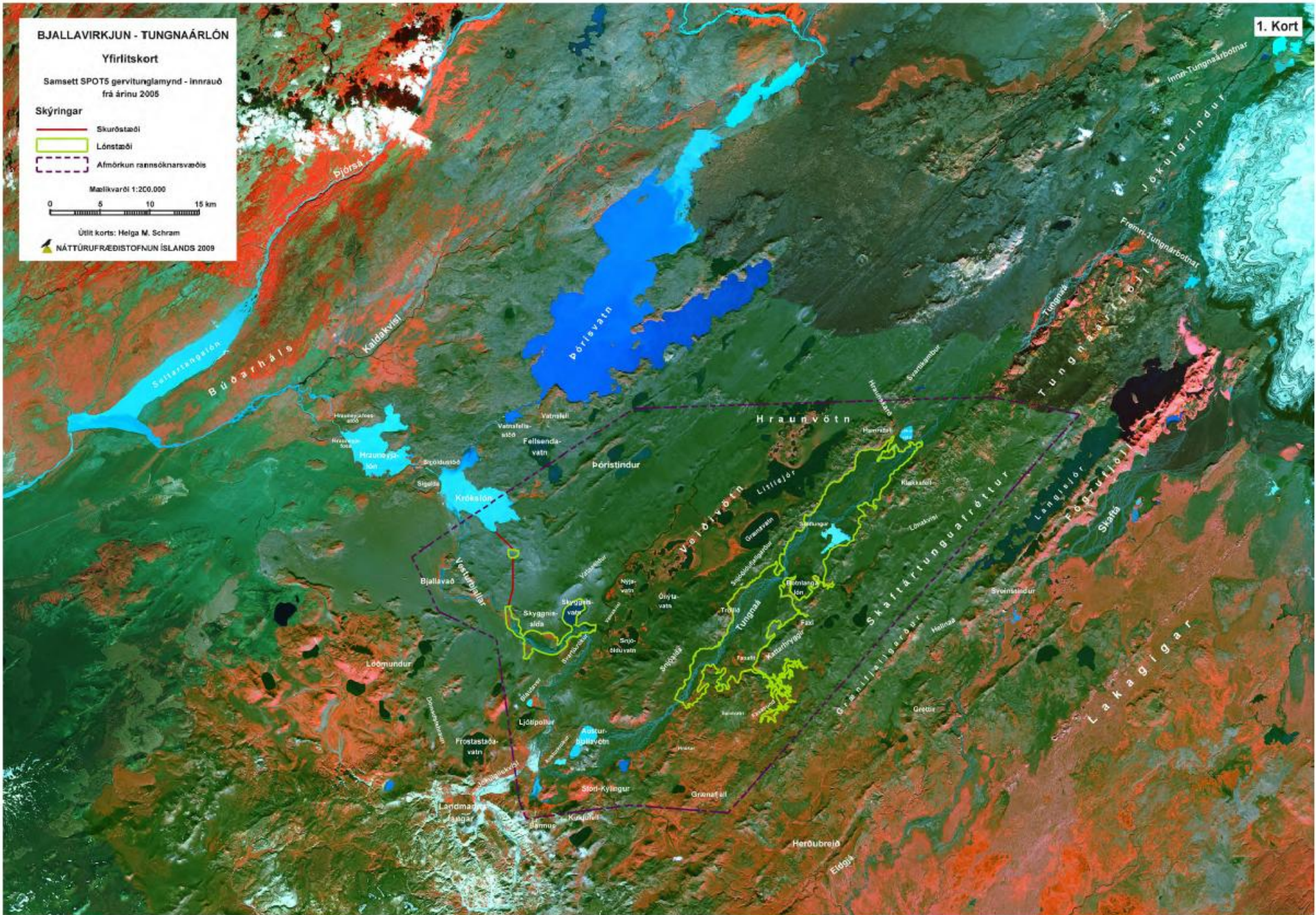
- Skurðstaði
- Löfnstaði
- Afmörkun raansóknarsvæðis

Mælikvarði 1:200.000

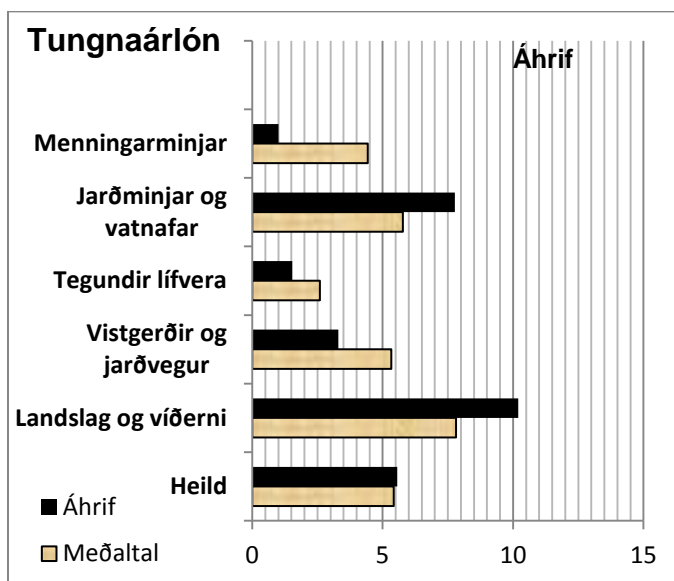
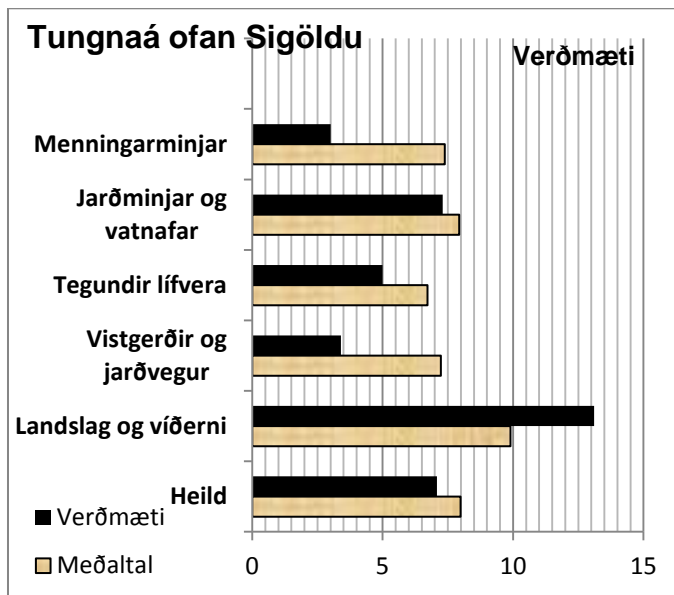
Útlit korts: Heiga M. Schram

NÁTTÚRUFRÆÐISTOFNUN ISLANDS 2008

Umsögn faghóps I

FH I: Gæði gagna B/C. Verðmæti/Meðaltal: 6,9/8,0; Áhrifaeinkunn/Meðaltal: 5,6/5,4

Sérstakt mikilvægi

Friðland: Við friðland að fjallabaki.

Náttúruminjar: Veiðivötn, mörk svæðis eru við Tungnaá að suðaustan og vestan.

Náttúruverndaráætlun 2004-8: tillaga um friðlýsingu Veiðivatna sem friðlands. Mörk verði við Tungnaá að suðaustan og vestan.

Flóran illa skráð og lítið þekkt en ólíklegt að þar leynist sjaldgæfar háplöntur. Fremur tegundafátæk nema við Kýlinga en í þeim reit er skráð 121 tegund sem er mikið miðað við legu og hæð yfir sjó. Mosa og fléttuflóran illa þekkt. Þrjár sjaldgæfar mosategundir, þar af ein á valista en fundarstaður við Ljótapoll. Fjölbreytni metin í meðallagi, 8, en fágæti mjög lítið (1) sem kann að vera vanmat vegna lélegrar þekkingar.

Fuglalíf: litlar upplýsingar um stóran hluta svæðisins. Fuglalíf fjölbreytt í Veiðivötnum og allfjölbreytt við Kýlinga en sennilega fábreytt ofar. Níu tegundir á valista skráðir varpfluglar. Einkunn fyrir auðgi =13, 4 fyrir fágæti. Heildareinkunn fyrir fuglalíf 6,7.

Á svæðinu er urriði og bleikja, lág einkunn fyrir upprunaleika þar sem fiskurinn er víða aðfluttur, ekki vitað um neitt fágætt. Smádýralíf í vatni talið fremur fábreytt, ekki vitað um neitt fágætt en þekking á smádýralífi mjög lítil.

Aðeins um fjórðungar rannsóknasvæðis NÍ taldist gróinn, þar er moslendi útbreiddast en lágstaraflóavist í Kýlingum. Einkunnir fyrir gróður fremur lágur (4 fyrir auðgi, fágæti og samfellu/upprunaleika). Fornleifar hafa ekki verið skráðar á svæðinu í heild. Þekktar minjar eru á eða við áhrifasvæði virkjunar/veitu: bátaskýli við Bjallavað, Hófsvað, og kofatóft við Kýlinga, allt fremur ungar minjar. Heildarverðmætamat menningarminja 2,8.

Votlendið í Kýlingum hefur hátt sjónrænt gildi. Landslag við Tungnaá er ákaflega sérstætt og hefur hátt verndargildi að mati faghóps I. Heildareinkunn fyrir landslag var 10,3, lægst fyrir auðgi/fjölbreytni (4) en hátt (13) fyrir önnur viðmið (sjónrænt gildi, upprunaleika, fágætisgildi). Svæðið er hluti af mjög verðmætum víðernum með hátt upplifunargildi í vesturhluta Vatnajökulsþjóðgarðs og í jaðri hans.

Umsögn faghóps II

FH II: Gæði gagna B/B.

<i>Ferðasvæði</i>	<i>Verðmætamat svæðis vegna ferðaþjónustu og útvistar án virkjunarframkvæmda</i>	<i>Röð eftir minnkandi verðmætum</i>
Landmannalaugar	9,29	5
Laki	8,87	15
Veiðivötn	8,37	27
Jökulheimar	5,71	52
Tungnaá	5,33	53

<i>Staðar-númer</i>	<i>Virkjunarhugmynd</i>	<i>Verðmæti svæðis fyrir virkjunarframkvæmdir</i>		<i>Heildareinkunn áhrifa á beit, veiðar, ferðaþjónustu og útvist</i>	<i>Röð frá sjónarhóli verndunar</i>
		til beitar	vegna veiða		
25	Bjallavirkjun	1	6	3,56	33
24	Tungnárlón	1	6	2,43	43

Röðun FH I/FH II: 35.

Könnun verkefnisstjórnar: N4, B6, V2.

Rök fyrir röðun í nýtingarflokk:

Mjög hagstæður kostur. Frumhönnun lokið. Fyrsta gangsetning 2017.

Rök fyrir röðun í biðflokk:

Óljóst er hver áhrif kunna að verða á ferðamennsku á svæðinu ekki síst á veturnum ef miðlunarlónið verður að veruleika.

Rök fyrir röðun í verndarflokk:

Áhrif á verðmætt landslag á mörkum friðlands og í jaðri Vatnajökulsþjóðgarðs. Mikilvægt ferðasvæði jafnt sumur sem vetur og umkringt mikilvægum svæðum, Veiðivötnum, Langasjó, Eldgjá, Landmannalaugum o.fl.

Flokkun í þingsályktunartillögu: Verndarflokkur

Rökstuðningur: Áhrif á verðmætt landslag á mörkum Friðlands að fjallabaki og í jaðri Vatnajökulsþjóðgarðs. Mikilvægt ferðasvæði og umkringt mikilvægum svæðum (Veiðivötn, Langisjór, Kýlingar og Landmannalaugar). Mikilvæg landslagsheild. Með röðun 24 Tungnaárlóns og 25 Bjallavirkjunar í verndarflokk fæst samfelt verndarsvæði milli Vatnajökulsþjóðgarðs og Friðlands að fjallabaki.